# IzveÅ¡taj o kontroli kvaliteta vazduha  na teritoriji Grada Vranja za novembar 2022.god.

16.12.2022

Kontrola
kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrÅ¡i se na pet mernih mesta i to
na sledeÄ‡im mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj Å¡koli â€œSvetozar MarkoviÄ‡â€• u
Vranju, PredÅ¡kolskoj ustanovi â€œNaÅ¡e dete-VrtiÄ‡u â€œNevenâ€• u Vranju, Osnovnoj
Å¡koli â€œJ.JovanoviÄ• Zmajâ€• u Vranju i u Osnovnoj Å¡koli â€œPredrag DevedÅ¾iÄ‡â€• u
Vranjskoj Banji. Pri izboru mernih mesta vodilo se raÄ•una o rasporedu i vrsti
izvora zagaÄ‘ivanja, gustine naseljenosti, specificnosti terena i meteoroloÅ¡kih
uslova. Na svim mernim mestima vrÅ¡i se sistematsko dnevno merenje koncentracija
osnovnih zagaÄ‘ujuÄ‡ih materija u vazduhu: SO2, Ä•aÄ‘i i NO2. TakoÄ‘e se na svim
mernim mestima vrÅ¡iÂ  analiza
aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina gde se odreÄ‘uje i koncentracija ukupnih
taloÅ¾nih materija. GraniÄ•ne vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno
dozvoljene vrednosti za pojedine zagaÄ‘ujuÄ‡e materije baziraju se na vaÅ¾eÄ‡im
zakonskim propisima ( Zakonu o zaÅ¡titi vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i
26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik
R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunamaÂ
Uredbe o uslovimaÂ  za monitoring i
zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013). Â Â

Â

Izvori
zagaÄ‘enja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kuÄ‡nim
loÅ¾iÅ¡tima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi
saobraÄ‡ajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loÅ¾enja dolazi do
poveÄ‡anih koncentracija zagaÄ‘ujuÄ‡ih materija. Tome doprinose i meteoroloÅ¡ki
uslovi: niska temperatura, poveÄ‡ana vlaÅ¾nost i poveÄ‡ani atmosferski pritisak.

Svaka
od zagaÄ‘ujuÄ‡ih materija ima specifiÄ•an mehanizam delovanja na zdravlje ljudi.
NajÄ•eÅ¡Ä‡e dolazi do nadraÅ¾aja respiratorih puteva, oteÅ¾anog disanja, kaÅ¡ljanja,
oseÄ‡aja stezanja u grudima, suzenja oÄ•iju, pojaÄ•ane sekrecije iz nosa. U vreme
kada je poveÄ‡ana koncentracija ovih materija, osobe sa srÄ•anim i pluÄ‡nim
oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavajuÂ  bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo
stanovniÅ¡tva bi trebalo da izbegava produÅ¾enu i napornu fiziÄ•ku aktivnost na
otvorenom prostoru.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

REZULTATI
ISPITIVANJA

Â

Sumpor
dioksid

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U
novembru 2022.god. izvrÅ¡eno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija SO2 u
vazduhua na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu.

Â U novembru 2022.god. nivo SO2Â  nije bio preko graniÄ•ne vrednosti za jedan
dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po
Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S.
br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunamaÂ
Uredbe o uslovimaÂ  za monitoring i
zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

GraniÄ•na
vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO2 u vazduhuÂ  za jedan dan iznosi 125 Âµg/mÂ³/dan .

Â

ÄŒaÄ‘

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U
novembru 2022.god. izvrÅ¡eno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija Ä•aÄ‘i u
vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu.

U
novembru 2022.god. nivo Ä•aÄ‘i je bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za
jedan dan samo na mernom mestu u Osnovnoj Å¡koli â€œSvetozar MarkoviÄ‡â€• u Vranju i
to jedan dan -14.11.2022.god..

Maksimalno
dozvoljena vrednost koncentracije Ä•adji u vazduhu za jedan dan iznosi 50
Âµg/mÂ³/dan.

Â

Azot
dioksid

Â

U
novembru 2022.god. izvrÅ¡eno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija azot dioksida u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu.

U
novembru 2022.god. nivo NO2 nije bio preko graniÄ•ne, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan po vaÅ¾eÄ‡oj Uredbi na svim mernim mestima.

GraniÄ•na
vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhuÂ  za jedan dan iznosiÂ  85 Âµg/mÂ³/dan.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â

Aerosediment

Â

U
novembru 2022.god. analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina raÄ‘ena je na svih 5 mernih mesta na teritoriji Grada Vranja.

Nivo
ukupnih taloÅ¾nih materija u novembru 2022.god.na svim mernim mestima bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po vaÅ¾eÄ‡oj Uredbi.

Maksimalno
dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taloÅ¾nih materija za jedan mesec iznosi 450 mg/mÂ²/dan.

Â

DR NEVENKA STANOJKOVIÄ†

Spec.higijene

DEJAN JOVANOVIÄ†

Spec.toksikologije

Â

Â